

DEZBATERE

Strategia Europa 2020: o evaluare interimară a unor obiective cheie din perspectiva statelor ECE

(Forumul Economic, Krynica-Zdroj/Polonia)

10 septembrie 2015

Sinteză

Pentru al patrulea an consecutiv, Institutul European din România (IER) a avut onoarea de a fi partener al Fundației Institutul pentru Studii Estice (ISE) din Varșovia, în organizarea unei sesiuni panel în programul Forumului Economic.

În această ediție, tema abordată a fost **Strategia Europa 2020: o evaluare interimară a unor obiective cheie din perspectiva statelor ECE**. Au participat, în calitate de principali intervenienți: dna *Olga Algayerova*, Reprezentant permanent al Slovaciei pe lângă organizațiile internaționale din Viena, dl *Balázs Rákossy*, Ministru de Stat pentru Utilizarea Fondurilor Europene, Ministerul Economiei Naționale (Ungaria), dl *Codrin Scutaru*, fost Secretar de Stat în cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (România) și dl *Pawel Szalamacha*, Membru al Parlamentului (Polonia).

Evenimentul a fost moderat de dna *Gabriela Drăgan*, director general al IER, și a avut loc în cea de-a treia zi a Forumului (10 septembrie 2015).

Dezbateri a debutat cu o prezentare a moderatorului referitoare la contextul actual în ceea ce privește Strategia Europa 2020, invitând reprezentanții statelor membre, participanți în panel, să răspundă, în cadrul intervențiilor, la următoarele întrebări:

1. O scurtă prezentare a principalelor provocări privind atingerea obiectivelor/indicatorilor Strategiei Europa 2020 în țara dumneavoastră (cu accent pe indicatorii cei mai relevanți pentru țara respectivă);
2. În conformitate cu CSR 2015, ce ar trebui făcut în țara dumneavoastră pentru a răspunde recomandărilor punctuale ale CE (cu accent pe măsurile cele mai relevante pentru țara dumneavoastră);
3. În contextul raportului din acest an asupra strategiei Europa 2020, e necesară „o nouă înțelegere” între statele membre pentru a consolida Strategia. În opinia dumneavoastră (sau a Guvernului dumneavoastră) ce ar trebui făcut pentru a îmbunătăți eficiența Strategiei Europa 2020 în general. Noi obiective, noi inițiative emblematice, o nouă cale de a asigura guvernarea strategiei (eventual mai multe responsabilități pentru statele membre)?

Olga Algayerova, reprezentant permanent, Misiunea Permanentă a Republicii Slovace pe lângă Organizațiile Internaționale din Viena

- Până în 2012, emisiile de gaze cu efect de seră în sectoarele neacoperite de sistemul ETS din Slovacia au scăzut cu aproape 10%. Țara a rămas, astfel, cu mult sub angajamentul său de lungă durată de a limita creșterea emisiilor la 13% până în 2020;

- Slovacia își îndeplinea deja obiectivele în privința abandonului timpuriu în educație și formare din 2009 iar creșterea constantă din 2010 a făcut ca țara să se situeze în cele din urmă cu 0,4 puncte procentuale deasupra targetului în 2013;
- În ciuda unei creșteri cu 11,1 puncte procentuale a proporției persoanelor cu vârste între 30 și 34 de ani care au absolvit o formă de educație terțiară din 2008, până în 2013 țara a deviat totuși substanțial de la targetul respectiv cu 13,1 puncte procentuale;
- Rata ocupării forței de muncă a urmat tendințele din UE și a scăzut considerabil după începerea crizei în 2008. Din 2011 până în 2013 rata a rămas în jur de 65%, rămânând o discrepanță de șapte puncte procentuale față de obiectivul național pentru 2020;
- Însă Slovacia a fost mai aproape de obiectivele sale în privința energiilor regenerabile, cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare, și sărăciei și incluziunii sociale, decât media UE;
- Cele mai relevante măsuri în vederea atingerii obiectivelor strategice 2020 vor fi întreprinse în următoarele domenii: politica fiscală și finanțele publice, angajare și incluziune socială, sistemul de sănătate, educație, știință și inovare, modernizarea administrației publice și a mediului de afaceri și, nu în ultimul rând, asigurarea unei transparenței la nivelul societății și aplicarea legii.
- Ce ar trebui făcut pentru îmbunătățirea eficienței generale a Strategiei Europa 2020?
  - ✓ indicatori simpli, comparabili în ceea ce privește rezultatele (nu toți indicatorii îndeplinesc această condiție); este necesar să se depună eforturi pentru a compila indicatori buni privind rezultatele pentru toate domeniile prioritare la nivelul UE;
  - ✓ flexibilitatea și luarea în considerare a situației specifice a fiecărui stat membru pentru determinarea obiectivelor poate fi o contribuție semnificativă; stabilirea unor obiective naționale ar trebui să fie rezultatul unui dialog, dar ar trebui să se ia în considerare particularitățile naționale și posibilele întârzieri în implementarea și impactul reformelor;
  - ✓ un parteneriat puternic între UE și statele membre ar trebui să fie unul dintre principiile care stau la baza noii strategii; procesul actual de evaluare inter-pares (peer-review), însă, este neoperativ și necesită o reformare; statele nu sunt suficient motivate să se pronunțe obiectiv în evaluarea altor state membre;
  - ✓ un termen bi-anual pentru emiterea de noi recomandări ar fi mai potrivit (aprobarea anuală a CSR nu oferă suficient spațiu pentru un răspuns adecvat din partea guvernelor);
  - ✓ predictibilitatea managementului fondurilor și credibilitatea acordurilor de parteneriat adoptate și a programelor; consistența și sinergia CSR sunt de dorit cel puțin pe termen mediu pentru atingerea obiectivelor Fondurilor Structurale și de Investiții Europene (ESIF) 2014-2020.

Balazs Rakossy, Secretar de Stat pentru Utilizarea Fondurilor Europene, Ministerul Economiei Naționale (Ungaria)

- Din cei nouă indicatori, Ungaria a înregistrat un progres substanțial în șase domenii, în celelalte trei fiind încă nevoie să se mai ia măsuri și să se investească în continuare;

- În ceea ce privește obiectivul referitor la ocuparea forței de muncă, Ungaria a acceptat acest obiectiv și la nivel național; în ultimii cinci ani s-a înregistrat un indicator al ocupării forței de muncă între 60-70%, iar în ultimii ani numărul a crescut cu 7%, ajungând în prezent la 67,5%; ținta de 7,5% poate fi atinsă până în 2020;
- Ungaria a făcut investiții în cercetare și dezvoltare care au crescut de la 1,1% din PIB, în ultimii ani, până la 1,4% anul trecut; Guvernul este foarte optimist cu privire la atingerea obiectivului de 3% la nivel național și va lua toate măsurile necesare în acest scop;
- În ceea ce privește implementarea energiei din surse regenerabile și creșterea eficienței energetice, Ungaria a evoluat substanțial către obiectivul de 20% până în 2020;
- Excluderea socială și sărăcia - se întreprind acțiuni pentru atingerea obiectivelor din Strategia Europa 2020;
- Motivul progresului mai redus este criza economică și financiară care a avut și are un impact puternic asupra tuturor statelor membre; aceasta are, desigur efecte atât în economie, cât și în societate;
- S-au înregistrat progrese substanțiale în ocuparea forței de muncă, cercetare și dezvoltare, în schimbările climatice și sustenabilitatea energetică în ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră, precum și în combaterea sărăciei și a excluziunii sociale; aceste obiective sunt pe lista prioritară a îmbunătățirilor strategiilor naționale care vor fi adoptate de Guvern;
- Strategia Europa 2020 este o foarte bună inițiativă, însă nu este foarte ușoară;
- Obiectivul principal al Strategiei Europa 2020 este de a obține o schimbare cât mai sustenabilă și mai inclusivă pentru Uniunea Europeană, acesta este obiectivul final care ar putea fi atins prin cele cinci obiective generale;
- În cinci ani, Strategia Europa 2020 va fi implementată cu mai mult succes;
- La fiecare nivel există o abordare optimistă și se depun eforturi pentru a implementa reformele necesare.

Codrin Scutaru, fost secretar de stat în cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (România)

- Lipsa clarității/suprapunerea legislațiilor relevante, de ex. în cazul pensiilor o nouă lege privind pilonul 4 este așteptată până la sfârșitul anului;
- Lipsa eficienței legislației privind corupția de mici dimensiuni, care poate compromite creșterea pe termen mediu și lung ;
- Totuși, în ultima vreme au fost luate măsuri concrete care arată hotărârea Guvernului de a rezolva progresiv problemele existente;
- Unul dintre cele mai interesante exemple este adoptarea recentă a unei noi legi care implementează un nou sistem de tichete sociale pentru părinții cu venituri reduse pentru a-i încuraja să își trimită și să își mențină copiii în grădiniță. Cu toate că acest lucru a fost criticat ca "mită" pentru părinți, statisticile au arătat că programul-pilot „Fiecare Copil în Grădiniță” a fost un succes, acest fapt determinând extinderea lui la nivel național printr-o legislație specială;
- Patru recomandări pentru 2015-2016, având în vedere specificul țării:

- ✓ Luarea tuturor măsurilor necesare pentru finalizarea programului de asistență financiară;
  - ✓ Limitarea deviației de la obiectivul bugetar pe termen mediu în 2015 la maximum 0,25% din PIB așa cum este specificat în cadrul programului privind balanța de plăți pentru 2013-2015 și întoarcerea la obiectivul bugetar pe termen mediu în 2016. Implementarea strategiei complete privind gradul de respectare a obligațiilor fiscale, consolidarea sistemelor de verificare pentru a combate munca nedeclarată și continuarea eforturilor în vederea egalizării vârstei de pensionare pentru bărbați și femei;
  - ✓ Consolidarea prevederii măsurilor pentru piața muncii, în special pentru tinerii neînregistrați și pentru persoanele care se află în șomaj pe termen lung; stabilirea unor linii directe clare pentru stabilirea transparentă a salariului minim; introducerea venitului minim de inserție. Creșterea furnizării și a calității educației și îngrijirii la nivelul preșcolar, în special pentru romi; implementarea strategiei naționale de reducere a abandonului școlar;
  - ✓ Adoptarea legii privind reformarea guvernării corporative a întreprinderilor de stat.
- Cu toate că este clar că e nevoie de un Nou Acord pentru a consolida Strategia, această inițiativă ar genera, firește, o amplă dezbateri concentrată pe căile și mijloacele care ar permite acestui obiectiv să aibă formă și sens;
  - De mulți ani trăim într-o lume ale cărei direcții de acțiune fundamentale au fost trasate ca parte dintr-unul dintre cele mai formidabile proiecte colective din istorie – Uniunea Europeană; normele și reglementările acesteia au o influență atât de imediată și constantă asupra vieții cetățenilor europeni, încât problema capacității sale de adaptare în viitor pentru a răspunde așteptărilor cetățenilor europeni nu poate fi compromisă în discuții sterile;
  - Strategia a fost proiectată și discutată de statele membre în contextul celei mai grave crize economice din 1929; obiectivul era ca aceasta să ofere condiții nu doar pentru creșterea și consolidarea economiei în cifre și indicatori, ci pentru o creștere sustenabilă, care ar putea și ar trebui să fie utile pentru populația Europei, bărbați și femei;
  - Legătura dintre angajatori și angajați ar trebui poate să fie ajustată, pentru a răspunde mai bine tendințelor și problemelor de pe piața muncii, care necesită mai multă flexibilitate, în timp ce această realitate trebuie, de asemenea să fie reconciliată cu o mare necesitate de protecție socială și prevenție;
  - Pe termen mediu și lung, problema refugiaților va arăta cât de credibil și cât de eficient este întregul nostru model social, mai ales când este nevoie să se adapteze la provocări precum momente imprevizibile de criză umanitară;
  - Acum este momentul să ajutăm și să arătăm compasiune și înțelegere. “Criza refugiaților ar trebui să fie prioritatea nr. 1”, a spus Președintele Juncker la cea mai recentă dezbateri privind Starea Uniunii Europene în Parlamentul European. Am dori să fie, de asemenea, un moment fructuos și responsabil în care să reflectăm la tot ce am realizat noi toți, în pofida provocărilor istoriei, din 1945, și în primul rând, la ce putem realiza noi toți, împreună, mâine.

Pawel Szalamacha, membru al Parlamentului, Polonia

- Obiectivele naționale stabilite în Programul de Reformă Națională (aprilie 2015):
  - ✓ Rata ocupării forței de muncă: 71%
  - ✓ Cercetare și dezvoltare (în % din PIB): 1.7%
  - ✓ Obiectivul de reducere a emisiilor: 14%
  - ✓ Energie regenerabilă: 15%
  - ✓ Eficiența energetică: 96.4 %
  - ✓ Abandonul școlar: 4.5%
  - ✓ Educație terțiară: 45%
  - ✓ Reducerea populației cu risc de sărăcie sau excluziune socială: 1.500.000 persoane.
- Eficiența și rezultatele reformelor, când discutăm despre implementarea Strategiei, trebuie să ia în considerare probleme specifice fiecărei țări în parte;
- Mediul de afaceri trebuie să fie implicat în acest proces împreună cu administrația publică;
- Pentru a atinge obiectivele este important să se stimuleze investițiile (interne și externe) prin stimulente guvernamentale adecvate și un bun sistem de taxare;
- Comisia a făcut patru recomandări Poloniei, ținând cont de specificul țării, pentru a o ajuta să-și crească performanța economică; acestea vizează finanțele publice, pensile și taxele, piața muncii și investițiile în căile ferate;
- Guvernul întreprinde acțiuni pentru a atinge parametrii financiari (obiective financiare și cheltuieli publice în infrastructură);
- Obiectivele din cadrul Strategiei ar trebui să fie mai adaptate fiecărei țări în parte; statele din zona euro pot atinge obiectivele mai ușor decât alte state membre.